

Konec meseca oktobra 2008 in v začetku novembra so strokovni delavci z Zavoda za zdravstveno varstvo Ravne opravljali terenske ogledе otroških igrišč v Zgornji Mežiški dolini.

Naloga je bila izvedena v okviru aktivnosti, ki so skladne z določili Odloka o območjih največje obremenjenosti okolja in s programom ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja v Zg. Mežiški dolini (U.L.RS., št. 119/2007).

1. UVOD

V skladu z letnim programom ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja v Zgornji Mežiški dolini za leto 2008, smo opravili preglede otroških igrišč in oceno stanja z vidika tveganja za vnos svinca.

Po naših ocenah in izkušnjah iz tujine je najpomembnejši faktor izpostavljenosti prah, ki vsebuje visoke vsebnosti svinca. Prah se pojavlja v zunanjem in notranjem bivalnem okolju otrok. Otroci ga v telo vnašajo preko umazanih rok, prašnih igrač, ga vdihavajo ali pa pojejo skupaj s hrano. Da bi zmanjšali tveganje za vnos prahu v telo otrok je potrebno izvajati ukrepe za preprečevanje prenašanja prahu. Svinec je deponiran večinoma v tleh, od koder se lahko dviguje in ponovno useda na druge površine ter na ta način raznaša v okolju. Na površinah, kjer se otroci veliko zadržujejo, je zaradi daljše izpostavljenosti posledično pričakovati tudi večji vnos svinca v telo otrok. Zato so prav otroška igrišča tiste površine, ki jih je potrebno urediti tako, da je možnost dvigovanja onesnaženega prahu čim manjša, in da je v največji meri zmanjšan vpliv drugih faktorjev izpostavljenosti svincu.

2. METODA DELA

Z namenom ocenitve stanja in upoštevanja ukrepov varovanja otrok pred vnosom svinca v telo, smo v mesecu oktober-november 2008 izvedli terenski ogled otroških igrišč v občinah Mežica in Črna. Za potrebe pregleda smo pripravili vprašalnik, ki zajema splošno stanja igrišč in ocenitev možnih potencialnih virov za večjo izpostavljenost otrok svincu. **Ocenjeni so bili naslednji parametri:**

- lokacija, možnost dostopa,
- opis igralnega prostora (velikost, ograjenost/dostopnost glede uporabe, vrsta in št. igral, možnost pitne vode na igrišču)
- tla/podlaga na igrišču (stanje, vrsta prekritja, izvor prekritja, delež pokritosti tal, vrsta podloge pri izteku igral in njena ohranjenost, izgled igral, vrsta materiala,

dotrajanost)

- urejena pešpot med igrali

3. REZULTATI

V občini Mežica in prav tako v občini Črna je 6 otroških igrišč.

Pri pregledih smo ugotovili določene pomanjkljivosti. Opis posameznih igrišč s predlogi za izboljšanje stanja je v terenskih zapisnikih. Na tem mestu pa izpostavljam nekaj splošnih ugotovitev, podrobnejši opisi pa so bili poslani na posamezno občino.

NAJPOGOSTEJŠE UGOTOVITVE	PREDLOGI ZA IZBOLŠANJE
• podlaga na igrišču je dotrajana, poti med igrali niso protiprašno obdelane	• ustrezno obnoviti podlago, in ustrezno obdelati pešpoti
• pri izteku igral ni nameščenih protiprašnih podlag	• namestiti ustrezne protiprašne podlage (npr. guma, leseni podest, prod,..)
• na igralnem prostoru ni pitne vode	• namestiti ustrezen vir pitne vode – korito za umivanje rok in zunanjih igrač ter pitnik
• določene dostopne poti so makadamske, kar omogoča dvigovanje prahu in s tem tudi svinčevega prahu	• s primernim tlakovanjem oz. ureditvijo dostopnih poti omejiti dvigovanje prahu
• igrala so dotrajana in jih je potrebno obnoviti oz. postaviti nova	• obnoviti igrala in zagotoviti ustrezna igrala za prvo starostno obdobje oz. za otroke do 3. let
• določena igrišča so slabo vzdrževana, zanemarjena, dotrajana, s polomljenimi koši za smeti	• obnoviti igrišče v celoti
• zemlja je vir onesnaženja s svincem	• zamenjati vrhnjo plast zemlje z novo, nekontaminirano (30 cm)